EXTRA NUMMER

VAN HET

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

Dingsdag 17 Januarij 1860.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 25 November 1859.

POLITIEK OVERZIGT.

Eindelijk zijn de beraadslagingen over het wetsontwerp betreffende de spoorwegen afgeloopen. Na een veertiendaagschen strijd is het aangenomen met 39 tegen 32 stemmen. Te voren had de heer *Thorbecke* een amendement voorgesteld, om de lijn Utrecht-'s Bosch in de plaats der in het ontwerp opgenomene te volgen, dat niet in beraadslaging werd genomen, omdat de kamer de prealabele vraag des presidents, of het als amendement moest worden beschouwd, dan als een wetsvoorstel, waarvan men aan de kamer het initiatief wilde laten nemen, in den laatsten zin heeft beantwoord.

Daarna volgt de beraadslaging over het koloniaal batig slot en dan over de begrooting.

ALGEMEEN OVERZIGT.

— Het is nu beslist dat er een congres zal plaats hebben. Wanneer en waar, is nog niet bekend, doch men ziet daarvan eerstdaags de bekendmaking door den *Moniteur* te gemoet. Daarop zullen, behalve de vijf groote mogendheden, ook Spanje, Napels en de Italiaansche staten vertegenwoordigd worden. Ook is de vrede nu geteekend, en de ratificatien zijn den 2 dezer te Zurich uitgewisseld. Onmiddelijk nadat de onderteekening heeft plaats gehad, heeft graaf Walewski aan de diplomatieke agenten van Frankrijk bij de vreemde hoven een circulaire doen toekomen, waaruit blijkt, dat het de finantieele kwestie was, die de grootste moeijelijkheden heeft opgeleverd. Oostenrijk namelijk deed zulke buitensporige eischen, dat Sardinie die niet kon noch wilde toestaan en Frankrijk was het daaromtrent met zijn bondgenoot eens. Het kabinet van Weenen wilde namelijk ten laste van Lombardije brengen niet alleen zijn gedeelte in het passief van de Monte, maar ook een gedeelte van de algemeene Oostenrijksche staatschuld, in evenredigheid van de bevolking, zoodat Sardinie voor de aanwinst van Lombardije met eene schuld van ca. 600 millioen frs. bezwaard zou zijn geworden. Na veel loven en bieden is men eindelijk overeengekomen, om dat bedrag op 375 millioen vast te stellen. Een ander punt van verschil was de grensscheiding tusschen Lombardije en Venetie Voorts is uit de circulaire gebleken, dat de conferentie niet bestemd is om de regten van derden uit te maken, aangezien die uit hunnen aard tot de competentie van een congres behooren, weshalve dan ook de regten van de verdreven hertogen gereserveerd zijn gebleven.

Reeds is onder de laatste berigten door ons vroeger gemeld, dat de staten van Midden-Italie en de Romagna het regentschap aan den prins de Carignan hebben opgedragen. De prins heeft evenwel verklaard dat hij om redenen van staatkundigen aard dat regentschap niet kon aanvaarden. Aan eene deputatie gaf de prins echter te kennen, dat koning Victor Emanuel de wenschen van Italie zou blijven ondersteunen, terwijl hij tevens den ridder Buoncompagni als *regent in zijn plaats* aanbeval. De weigering van prins Carignan was het gevolg van een brief van keizer Napoleon aan koning Victor Emanuel, waarin aan dezen te kennen werd gegeven, dat door de aanneming van het regentschap op de beslissing van het congres zou worden vooruitgeloopen.

Dit regentschap Buoncompagnie schijnt evenwel in Italie geen algemeenen bijval te ondervinden. Men zegt ten minste dat men daar in Toskane niet mede ingenomen is. De reden, waarom Buoncompagnie tot regent werd aangewezen, is door het kabinet van Turin aan de Fransche regering kenbaar gemaakt. Die reden was, om door eenheid van bestuur meer vastheid aan de staten van Midden-Italie te geven, en op de wijze een einde te maken aan den bestaanden geest van opgewondenheid, die wel eens tot ongeregeldheden zou kunnen leiden. Men zegt, dat de Fransche regering met die verklaring genoegen genomen heeft. Den 23 dezer was Buoncompanie echter nog niet naar zijne bestemming vertrokken

Garribaldi heeft, op voorstel van koning Victor Emanuel, zijn ontslag uit de krijgsdienst van de Midden-Italiaansche staten genomen. Men is geneigd te gelooven, dat zijne aftreding slechts van korten duur zal zijn. Voorshands heeft hij uit Nizza eene proclamatie tot de Italianen gerigt, waarin hij van zijn besluit, om uit de krijgsdienst ontslagen te worden, kennis geeft, met de bijvoeging, dat hij daartoe gekomen is, omdat de staatkunde den Midden-Italiaanschen staten geen vrijheid van handelen geeft, doch dat hij onmiddelijk weer in de krijgsdienst zal treden, zoodra de koning een beroep doet op zijne vaderlandsliefde.

De Portugesche Cortes zijn den 4 dezer door den koning met eene troonrede geopend, waarin o. a. voorkomt, dat de regering eenige oorlogschepen naar de kust van Marokko heeft gezonden, om de Portugesche onderdanen aldaar te beschermen, alsmede dat met de regering des pausen onderhandelingen zijn aangeknoopt over de belangen der Portugesche geestelijkheid in de Portugesche kolonien.

In Engeland is de vrees voor een ophanden zijnden oorlog met Frankrijk in den laatsten tijd buitengewoon toegenomen: althans de Engelsche en Fransche dagbladen bestrijden elkander op het hevigst, waarbij zich vooral de *Times* door zijn oorlogszuchtigen geest onderscheidt. Zoo men dit blad gelooven wilde, dan is een oorlog tusschen beide natien niet ver meer af, en dat, ofschoon beiden zich tot eene expeditie naar China zullen vereenigen, waartoe alles in gereedheid wordt gebragt. Wat de taal van de *Times* eenige waarde bijzet, is, dat ook de *Morning Post*, het orgaan van lord Palmerston eene zekere ongerustheid verraadt en dat zoowel van regeringswege als door het volk krachtige maatregelen van defensie tegen een eventueelen aanval genomen worden. Zoo zullen o. a. het arsenaal en het laboratorium te Woolwich verplaatst worden, omdat deze bij een onverhoedschen aanval voor den eersten schok bloot zouden staan. Aan den anderen kant, vereenigen de gegoede ingezetenen zich op vele plaatsen, om zich in het gebruik van het verbeterde schietgeweer te oefenen, ten einde het vaderland tegen invallen van buitenlandsche vijanden te kunnen helpen verdedigen. De oprigting dezer vrijwillige schuttercorpsen is door toedoen van het vorige ministerie begonnen en wordt door het tegenwoordig ministerie meer en meer krachtig aangemoedigd. Thans is er eene vereeniging opgerigt, welke zich ten doel stelt die beweging door het verstrekken van wapenen, het aanwijzen van vergaderplaatsen en op andere wijzen te bevorderen. De tegenwoordige minister van oorlog is voorzitter van het bestuur dier vereeniging, en lord Palmerston alsmede lord Derby, hoofden van het tegenwoordige en van het vorige kabinet, zijn ondervoorzitters. In hare eerste openbare bijeenkomst, den 16den dezer te Londen gehouden, is medegedeeld dat de koningin en haar gemaal beloofd hebben het streven der vereeniging te bevorderen, ook door het uitlooven van premien voor de beste schutters.

De *Times* herinnert dat de vrijwilligers-corpsen in Engeland in het jaar 1804, toen het land door den eersten Napoleon met eenen inval bedreigd werd, te zamen 379,943 leden teldep.

De oorlog tusschen Spanje en Marokko heeft een aanvang genomen, doch zich vooreerst nog door geen belangrijke incidenten gekenmerkt.

De Oostenrijksche finantien geven aan vele Duitsche en daaronder ook Weener dagbladen, ruime stof tot breedvoerige artikelen, waarvan sommigen in ironieken toon gesteld, der regering bittere waarheden toevoegen. Daartoe heeft inzonderheid aanleiding gegeven een schrijven des keizers aan den minister van finantien, waarin Z. M. *beveelt* dat de staatsinkomsten en uitgaven van 1860-1861 af, in evenwigt gebragt worden. De Duitsche bondsvergadering heeft den 13den dezer besloten, om het voorstel betreffende de herziening van de Keurhessische staatsregeling op nieuw in handen eener commissie van onderzoek te stellen. Bij de beraadslagingen, over deze aangelegenheid gevoerd, hebben Pruissen, Thuringen, Oldenburg en de Hansesteden zich voor de constitutie van 1831 verklaard; sommige staten begeerden die van 1852 hersteld te zien; anderen onthielden zich van de stemming. Het voorstel der speciale commissie tot herziening der militaire bondswetten, meer bepaald wat de krijgstoerustingen betreft, is met algemeene stemmen aangenomen en ter verdere uitwerking in handen gesteld eener militaire commissie.

Een der souvereinen van Europa is den 8sten overleden, nl. de regerende prins Hendrik XX van Reuss-Greitz.

De Grieksche kamers zijn den 10den dezer door koning Otto geopend. In de bij die gelegenheid door hem gehoudene troonrede heeft hij onder anderen verklaard, dat de mogendheden, die de Grieksche leening gewaarborgd hebben, eene jaarlijksche terugbetaling van 900,000 fr. vorderen, als zijnde een bedrag, dat volstrekt niet als bezwarend kan worden beschouwd. De Grieksche regering, hieraan willende voldoen, zal in den loop der zitting aan de kamers het noodige crediet daarvoor aanvragen en verder de kwestie met de mogendheden definitief trachten te regelen. De koning verklaart dat hij toen deze niet anders dan hulde kan bewijzen aan de door bedoelde mogendheden betoonde welwillendheid.

De laatste tijdingen uit Konstantinopel zijn van 9 dezer. Daaruit blijkt, dat Fuad-pacha en Nizza-pacha definitief in het ministerie blijven. Alle ministers zijn het gevoelen toegedaan, dat hervormingen moeten ingevoerd worden. De nieuwe grootvizier heeft de grondbelasting goedgekeurd. De Europeanen hopen dat hunne eigendommen hiervan verschoond zullen worden.

Het ontwerp tot reorganisatie van het finantieel beheer en tot het sluiten eener leening zal in de behoeften voorzien. Het staatspapier is hierop reeds gerezen en de wisselkoers gedaald.

Er is een besluit verschenen, waarbij de overdadige weelde en de omkooping gegispt worden, terwijl daarbij het costuum der vrouwen ook wordt voorgeschreven.

Vely pacha zal tot gezant te Parijs benoemd worden.

Allen, die ter zake van het bekende complot ter dood of tot de galeijen veroordeeld zijn, hebben hunne straf in gevangenisstraf zien veranderen. Zij zijn reeds naar verschillende vestingen getransporteerd.

Het *Journal de Constantinople* geeft ophelderingen, waarom bevel is gegeven om de werkzaamheden voor het Suez kanaal te staken. De Porte heeft de doorgraving noch geweigerd noch goedgekeurd. Er is geen definitief *veto* uitgesproken; de kwestie is niet van staatkundigen aard, maar zij zou toch ernstig kunnen worden, indien Frankrijk een formeel gevoelen uitsprak. De Porte wil, alvorens uitspraak in deze aangelegenheid te doen, zich vooraf met hare geallieerden verstaan.

NEDERLAND.

De Overland-post, loopende tot 23 September, is den 11den November hier te lande aangekomen.

— De kamer heeft hare discussien over het wets-ontwerp betreffende de spoorwegen, van 9 (*zie de laatste berigten van 23 December No. 51*) tot 19 dezer voortgezet. De strijd was zeer hevig en een aantal sprekers voerden daarover het woord, hetzij voor of tegen het regerings-ontwerp. Eindelijk kwam het in de zitting van den 19den tot eene stemming en werd art 1 (houdende bekrachtiging van de Noorderlijn) aangenomen met 42 tegen 29 stemmen.

— Sedert ons vorig berigt, bleef de weersgesteldheid hier te lande zeer kalm; van tijd tot tijd deed zich reeds een weinig vorst gevoelen. In het algemeen was het weder gunstig voor den gezondheidstoestand, die dan ook aanmerkelijk is verbeterd. Het cholera-hospitaal is hier ter stede gesloten, en de tusschenpozende koortsen wijken meer en meer. Ook in andere steden is het in meer of mindere mate gunstiger met den gezondheidstoestand gesteld, dan sedert het begin van het najaar het geval was.

— Men verneemt, dat van wege do hooge regering van de besturen der gemeenten, in welke de cholera geheerscht heeft, opgaven verlangd worden omtrent den loop der ziekte, de plaatsen waar, de woningen waarin, den maatschappelijken toestand der bewoners, waaronder zij de slagtoffers geveld heeft, do middelen die tot genezing der lijders en stuiting der ziekte zijn aangewend, enz. Door dezen maatregel zullen gewis belangrijke bijzonderheden aan het licht komen, die bij onverhoopte wederverschijning der epidemie de kwaal in hare eerste oorzaken en beginselen nader zullen doen kennen.

— In ons nommer van 9 October bragten wij hulde aan eenigen onzer landgenooten in Ned. Indie, wegens het overmaken van eene onbekrompen bijdrage ter instandhouding van het *Zeemanshuis* alhier, zijnde eene som van *f* 4200, welke door welwillende tusschenkomst van den heer *G. Suermondt*, te Batavia, door een 18tal handelshuizen en particulieren was bijeengebragt. Het is voor ons een aangenamen pligt op nieuw van zoodanig feit melding te maken. Wij ontvingen namelijk per laatste mail berigt, dat het aan de heeren *Schimmelpenninck en Co.* te Soerabaija gelukt was, om 15 aandeelen, ieder van *f* 250, bij verschillende belangstellenden in deze inrigting te plaatsen.

Met groote ingenomenheid heeft men van deze onmiskenbare blijken van belangstelling kennis genomen. Deze hoogst loffelijke handelwijze onzer landgenooten in Indie wordt te meer op prijs gesteld, om dat er schitterend uit blijkt, dat de Nederlandsche belangen hen voortdurend in geene geringe mate zeer ter harte gaan.

Met groote belangstelling worden ten dien aanzien berigten uit Padang en Samarang te gemoet gezien en niet zonder grond vleit men zich, dat ook daar onze landgenooten blijken hunner belangstelling geven zullen.

— Men verhaalt van H. M. de volgende anecdote:

Sedert eenigen tijd had men in het museum te Lyon een jong soldaat opgemerkt, die zich daar in zijne vrije oogenblikken bezig hield met de stukken van beroemde meesters te bestuderen. Terwijl hij nu onlangs bezig was, met de laatste hand te leggen aan eene wel uitgevoerde copie van een der voornaamste, aldaar aanwezige schilderijen, naderde hem eene onbekende dame, die met eene bijzondere belangstelling een gesprek met hem aanknoopte, blijkbaar met het doel, om zijn smaak nader te leeren kennen. De jeugdige militair verhaalde haar, dat hij een kweekeling was van Horace Vernet, en bij de loting in dienst gevallen zijnde, zonder de middelen te bezitten om een remplaçant te verkrijgen, het moedig besluit had genomen, om alle pogingen in het werk te stellen, ten einde ook als soldaat zijne eenmaal opgevatte studie zoo krachtdadig mogelijk voort te zetten. De vreemdelinge bood hem daarop voor zijne schilderij een prijs, die zijne verwachting verre overtrof, met bijvoeging der belofte, dat zij zich voortaan ook verder aan hem zou laten gelegen liggen. Niet weinig verrast, verzocht de jeugdige kunstenaar in de meest beleefde termen, den naam zijner beschermster te mogen weten en kreeg tot zijne niet geringe verbazing ten antwoord: »Gij hebt uw stuk slechts te adresseren aan de koningin der Nederlanden." En inderdaad, het was H. M. zelve, die op HD. reis naar Nizza, bij het oponthoudt te Lyon, den jeugdigen schilder dit vereerend bewijs van onderscheiding schonk. Men verzekert, dat het H. M. heeft behaagd, onmiddelijk de noodige maatregelen te nemen, ten einde hem in staat te stellen, om zich weldra uitsluitend aan de beoefening der kunst toe te wijden.

— Door de Nederl. handel-maatschappij was aanvrage gedaan om scheepsruimte tot verzending van de volgende hoeveelheden steenkolen: 1o. 2000 ton naar Makassar of Soerabaija: 2o. 1500 ton naar Amboina of Soerabaija: 3o. 1000 ton naar Kema, welke uiterlijk ult°. December geladen moeten zijn; 4o. 500 ton naar Anjer of Onrust en 5o. 1000 ton naar Padang, welke uiterlijk ult°. Januarij 1860 scheep moeten zijn.

Heden is bekend geworden dat door de maatschappij zijn bevracht: voor Makassar de schepen *Albusserwaard* voor 825 ton tot *f* 66 per last en *Ulysses* voor 1000 ton tot *f* 65 per last. Voor Anjer *Zes Gezusters* voor 680 ton tot *f* 58 per last. Voor Amboina *Erasmus* voor 750 ton tot *f* 69 1/2 per last en *Allegonda Jacoba* mede voor 750 ton tot *f* 70 per last. Voor Kema *Jacob Roggeveen* voor 750 ton tot *f* 75 per last. Voor Padang *Zeelandia* voor 550 ton tot *f* 68 per last.

— In Nieuw Loosdrecht vierde men dezer dagen eene gouden bruiloft, waarbij de vader van de bruid nog tegenwoordig was, zijnde ongeveer 99 jaren oud. Deze man is voor de derdemaal getrouwd, en heeft bij zijne eeste vrouw ééne dochter, en bij beide laatste geene kinderen gehad. Hij zag zich evenwel nu omringd door 17 kleinkinderen en 50 achterkleinkinderen. Hij is voor zijnen leeftijd zeer vlug, gezond en sterk, en in staat om nog zijne gewone werkzaamheden te verrigten. Ook van zijn schoonzoon, die de gouden bruiloft vierde, dient tot zijnen lof vermeld, dat hij, hoewel behoeftig, voor zijn groot gezin nooit eenige ondersteuning van iemand behoefde, en hij kan nog door zijne arbeidzaamheid, voor zich en zijn gezin volkomen in zijn onderhoud voorzien. De geheele gemeente, zoo rijk als arm, heeft dan ook met vreugde deelgenomen in dit zeldzame feest, en de jubilarissen ruimschoots van geld en goed voorzien.

— Er heeft zich te Zalt-Bommel een zeldzaam geval voorgedaan. De persoon, waarvan hier sprake is, werd na de geboorte bij den burgerlijken stand ingeschreven, als tot het mannelijk geslacht behoorende, doch later door de ouders gekleed in meisjes kleederen, terwijl zij of hij dit jaar mede geloot heeft voor de nationale militie en vervolgens te Arnhem afgekeurd is. Thans is zij op 20jarigen leeftijd gemetamorphoseerd in een jongen; zoodat zij nu in plaats van meisjes- jongenskleedingstukken draagt en werkzaam is op eene sigarenfabriek.

— Z. M. heeft *overgeplaatst* definitief bij het leger in Oost-Indie den 1sten luit. *F. B. A. Grooss*, thans tijdelijk in Oost-Indie, en den 2den luit. *P. M. J. Kamerling*, van het leger hier te lande; — *erkend William Ebbs*, als consul van Hannover te Batavia.

ENGELAND.

— In den laatsten tijd is weder, zoowel bij het publiek als bij de journalistiek, eene ernstige bezorgdheid ontstaan ten opzigte van de bedoelingen van Frankrijk jegens Engeland, ja de *Times* gaat zelfs zoover, van een oorlog met Frankrijk als bijna ophanden te beschouwen, en schildert de vijandschap, die in Frankrijk jegens Engeland heerscht met de scherpste kleuren, terwijl het blad het Fransche gouvernement regtstreeks beschuldigt van die hatelijke gezindheid opgewekt te hebben en te bevorderen, en tot bewijs van zijne beschuldiging, komt het blad terug op de St Helena-medaille en het oprigten van een gedenkteeken op de kust van Bretagne, alwaar de Engelschen eene eeuw geleden geslagen werden.

Het blad tracht verder te betoogen, dat Engeland niets gedaan heeft, waardoor het Frankrijks vijandige gezindheid verdiend heeft. Na gezegd te hebben, dat Groot Brittannie lang pogingen in het werk gesteld had, om den oorlog in Italie te voorkomen, doet het uitkomen, dat Frankrijks overwinningen met bijval door de Engelsche natie vernomen zijn; dat de doorgraving der landengte van Suez daarom geen ondersteuning in Engeland vinden kan, omdat men er de onderneming als eene verkeerde speculatie beschouwt en derhalve zijn geld niet wagen wil (deze verklaring is eigenlijk voor al te ligtgeloovigen nedergeschreven), en dat de Marokkaansche kwestie tot geen enkel geschil tusschen beide mogendheden aanleiding gegeven heeft. Nopens China zelfs volgen zij beide ééne gedragslijn, hoewel de Fransche soldaten, die bestemd zijn aan de expeditie tegen dat land deel te nemen, waarschijnlijk zich reeds bezig houden met een plan tot een inval in Engeland, op het eigen oogenblik dat men hun aangezegd heeft, dat zij zich ter inscheping naar het Hemelsche rijk gereed moeten houden.

Na deze beschouwingen doet de *Times* ten slotte een beroep op keizer Napoleon, door te zeggen, dat hij alleen een einde aan dien staat van zaken kan maken, die elken dag somberder wordt en dat het beter is dat hij rond voor zijn gevoelen uitkomt, dan de fictie te bewaren van eene alliantie tusschen twee mogendheden, die beide zich wapenen, de eene om aanvallend en de andere om verdedigend te werk te gaan.

Ook de *Morning Post* is blijkbaar niet zeer gerust, niettegenstaande zij het een betreurenswaardig feit noemt, dat men zich in Engeland zoo beangst maakt over Frankrijk. Ten bewijze hiervan kan dienen, dat de *Post* haren levendigen bijval schenkt aan het plan dat, volgens haar, de regering genomen heeft om het arsenaal en de scheikundige werkplaatsen voor oorlogsdoeleinden van Woolwich naar een verwijderd gedeelte des lands te verplaatsen, of een tweede inrigting van dien aard daar te stellen. Het laatste middel toch biedt ook reeds voldoende veiligheid aan, want bij een eventueelen inval en vermeestering van Woolwich, zal men dan elders wapenen en ammunitie kunnen vervaardigen.

Ook de overige bladen wijzen op de in Frankrijk meer en meer veldwinnende vijandige stemming jegens Engeland.

De regering verzuimt, zeker met het oog op die stemming, niet om de verdediging des lands in een behoorlijken toestand te brengen. Schepen worden gebouwd, vrijwilligers aangeworven, Armstrongsche kanonnen gegoten, terwijl op bijna alle plaatsen des rijks corpsen vrijschutters werden opgerigt. Overigers heeft zich dezer dagen te Londen een feit voorgedaan, dat, met het oog op de tegenwoordige omstandigheden, voorzeker opmerking verdient, namelijk de openlijke verklaring van lord Elcho, den 16den dezer gedaan, bij gelegenheid der oprigting van een genootschap, hetwelk zich uit-

sluitend ten doel stelt, de oprigting van eenige compagnien vrijwilligers of zoogenaamde vrijschutters, onder presidium van den minister van oorlog en het vice-presidentschap van lord Palmerston en lord Derby, tot stand te helpen brengen. Lord Elcho, die in deze vergadering het tijdelijk voorzitterschap waarnam, heeft namelijk daarbij onder eene algemeene daverende toejuiching bekend gemaakt, dat H. M. de koningen en de prins-gemaal voornemens waren, om de tegenwoordige beweging ten krachtigste te ondersteunen en het op te rigten corps, door het toekennen van premien aan de bekwaamste schutters, zooveel mogelijk aan te moedigen. In de gegeven omstandigheden is zulk eene toezegging voorzeker van hooger beteekenis dan eene manifestatie die van de journalistiek uitgaat, en als zoodanig min of meer onder de verdenking zou kunnen liggen van partijdigheid. Integendeel, het is een openlijk bewijs dat de leden van het ministerie zich, in vereeniging met de kroon, opwerpen tot leiders der beweging, die zich voorzeker alles behalve vredelievend laat aanzien, en waartoe zij kunnen rekenen op de ondersteuning van alle partijen, op de sympathie en de medewerking van alle klassen des volks.

FRANKRIJK.

Gelijk men wel begrijpen kan, is het congres op dit oogenblik het voorname punt in de vooruitzigten en verwachtingen der naaste toekomst, terwijl het hier niet ontbreekt aan dezulken, die daaromtrent reeds commentarien leveren over détails, waarvan natuurlijk nog weinig of niets te zeggen valt. Voor zoover deze intusschen eenigen redelijken grond hebben, komen zij grootendeels daarin overeen, dat die vergadering hoofdzakelijk zal worden zamengesteld uit de ministers van buitenlandsche zaken, en dat deze zullen verdeeld zijn in twee partijen, waarvan de eene het onderzoek van het vredes-tractaat en de andere de regeling der Italiaansche aangelegenheden op den voorgrond zal stellen, terwijl, volgens sommigen, zich nog eene derde partij zal vormen, die meer bepaaldelijk de herziening der tractaten van 1815 en 1856 ten doel gesteld wil zien. Nu laat zich in dit opzigt het eene even zoo goed beredeneren als het andere, en daarom geef ik u dit slechts voor hetgeen het is. Ik heb er overigens nog slechts bij te voegen, dat, naar het algemeen gevoelen, de werkzaamheden der conferentie, wanneer er zich geen onvoorziene omstandigheden opdoen, minstens vijf of zes maanden zullen aanhouden.

Wat nu de denkwijze van het Fransche gouvernement ten opzigte der Italiaansche aangelegenheden betreft, deze is sedert eenigen tijd een raadsel geweest. Door de sympathie der keizerin voor de hertogin van Parma en de waarlijk niet onbeteekenende invloed die gravin Walewska (de echtgenoote van den minister van buitenlandsche zaken) ten behoeve van den groothertog van Toskane uitoefent, is er ten hove in de rigting en de denkbeelden omtrent Italie een chaos van verwarring ontstaan waarin het onmogelijk is, een predominerend beginsel te herkennen. In die warling schijnt de *Constitutionnel* zich te laten medeslepen; althans zij bevat thans een artikel, zoo tegenstrijdig met hare vroegere beweringen, als maar eenigzins mogelijk is. Gisteren toch heette het regentschap van Buoncompagnie in alle opzigten eene voor Italie hoogst gevaarlijke zaak, terwijl zijn persoon daarbij in een alles behalve gunstig licht werd gesteld. En heden? . . . . welnu heden wordt hij in hetzelfde blad voorgesteld, als de man die bestemd en uitmuntend geschikt is, om Italie staande te houden en die volkomen tegen de vijanden der goede orde is opgewassen. Hoe dit met elkander is overeen te brengen, is nu wel een raadsel; maar een raadsel van zoo weinig beteekenis, dat men zich in onze politieke kringen niet de minste moeite geeft om het op te lossen; want dit kan ik u verzekeren, dat het artikel in den eersten opslag slechts een algemeene verbazing heeft te weeg gebragt, zonder verder in het minst eenigen invloed uit te oefenen. Men citeert het en . . . . voila tout!

— De *Constitutionnel* behelsde een uitvoerig artikel over de kwestie van het regentschap van den prins van Carignan over Midden-Italie. Het blad doet daarin de gevaren uitkomen, die uit zulk een regentschap zouden ontstaan, daar Piemont hierdoor een onwettigen invloed in Italie zou uitoefenen; Piemont zou zich dan aan eene feitelijke interventie schuldig maken en de gevolgen daarvan waren niet te voorzien. Het blad maant de bevolking van Italie wijders aan, om kalm en bedaard de uitspraak van het congres af te wachten, waarvan alléén de bestendiging der vrijheid van Italie kan uitgaan, terwijl het den Italianen waarschuwt vooral op hunne hoede te zijn voor de verderfelijke raadgevingen der Engelsche bladen, die eerst tegen iedere interventie in Italie streden en nu al het mogelijke aanwenden om Piemont tot eene interventie in de aangelegenheden van Centraal-Italie te verleiden.

In zekeren zin is dat artikel, gelijk reeds opgemerkt, verouderd. Er heeft, gelijk wij reeds opmerkten, eene gedaanteverwisseling plaats gehad. De prins van Carignan heeft geweigerd als *regent* op te treden, maar heeft den heer Buoncompagnie met de waarneming van het *regentschap* belast, zoodat, in den eigenlijken zin des woords de magt van Victor Emanuel zich thans van Florence tot Bologna uitstrekt.

In dien geest liet zich dan ook het *Journal des Débats* uit, en wel in zulke krachtige, duidelijke en omwonden termen, dat dit artikel ongetwijfeld de algemeene aandacht zal trekken. Het blad zegt dat de aanstelling van den heer Buoncompagnie volkomen gelijk staat met de aanneming van het regentschap door Victor Emanuel zelven, weshalve de feitelijke interventie, voor wier gevolgen de *Constitutionnel* zoo zeer vreesde, werkelijk heeft plaats gehad. Of de regent Victor Emanuel, Carignan of Buoncompagnie heet, zijn gezag spruit uit Piemont voort en dat land is verpligt en gehouden al de daaruit voortvloeijende verpligtingen tegenover Midden-Italie te vervullen. Veronderstel, zegt de *Débats*, dat de pauselijke regering in die officieele benoeming van een regent over een belangrijk deel van het Pausselijk grondgebied, eene onbetwistbare schennis van het volkenregt en eene oorlogsverklaring verkiest te zien; veronderstel tevens dat de paus zijn leger tegen de legatien laat oprukken, die nu reeds onder het gezag van een Piemontees regentschap leven; zal dan Sardinie niet verpligt zijn de legatien ter hulpe te snellen, en zal het, zonder aan zijne eer te kort te doen, kunnen beweren dat het zijn regent en de legatien aan hun lot overlaat op grond dat de naam des eersten Buoncompagnie en niet Carignan is? » Wij wonen dus — zoo eindigt de *Débats* — » wij wonen dus vóór de opening van het congres de ontknooping bij van dit Centraal-Italiaansche vraagstuk. Het kan zijn dat die ontknooping nog door andere gevolgd wordt, het kan integendeel ook wezen dat zij moet beschouwd worden als de eerste acte van een nieuw drama. Wat daarvan echter zijn moge, is het echter voor geen tegenspraak vatbaar, of Piemont heeft door de aanwijzing van een regent, het gezag over centraal Italie in handen genomen, zonder zich daarvan weder los te kunnen maken. De spitsvondigste diplomaat zal aan die handeling haar beteekenis en gewigt niet kunnen ontnemen."

DUITSCHLAND.

— Onder dagteekening van den 11den dezer heeft de keizer van Oostenrijk het volgende schrijven aan den minister van finantien, den heer von Bruck gerigt: "Het is mijn wil dat de staatsinkomsten en uitgaven van het jaar 1860—1861 af in evenwigt gebragt worden. Tot het uitvoeren dezer verordening bestem ik eene commissie, wier taak het is de staatsbegrooting in al hare onderdeelen te onderzoeken en zoodanig in te rigten dat het voorgestelde doel bereikt worden. Daarbij moeten de voorgenomen hervormingen in het inwendig bestuur van de civiele en militaire dienst te gronde worden gelegd; terwijl tevens de gezamenlijke hoofd-administratien, met inbegrip van het opperkommando des legers en der marine, gelast worden, aan de gemelde commissie alle tot vervulling van hare gewigtige taak strekkende inlichtingen en medewerking te verleenen. De commissie moet haren arbeid uiterlijk tegen het einde van Maart 1860 voltooid hebben, daar het mijn voornemen is hare voorstellen nogmaals door den rijksraad te doen onderzoeken, welke tot dat einde door tijdelijke bijzitters uit de onderscheidene kroonlanden en standen vermeerderd zal worden, in overeenstemming met paragraphen 13 en 16 van mijn patent van 13 April 1851."

Het dagblad de *Presse* raamt het deficit, dat op last des keizers door middel van besparingen vermeden moet worden, op 50 millioen gulden en wil dit bedrag percentsgewijs onder alle rubrieken van uitgaven verdeelen. Bij deze gelegenheid berekent de *Presse*, hoeveel op iederen post in het bijzonder kan bespaard worden, b. v.: huis des keizers f 6,689,047, besparing f 1,200,000; kabinets-kanselarij f 42,164, besp. f 8,400, rijksraad f 231,475, besp. f 46,000; minist. conf. f 33,548, besp. f 6,100; min. van buitenl. zaken f 2,150,581, besp. f 430,000. Aan het slot van haar blijkbaar ironiek artikel, zegt de *Presse*: Wij bekennen openhartig, dat ons bij beschouwing van de sommen, welke in de verschillende ministerien bespaard moeten worden, de verwezenlijking van het plan moeijelijk, ja bijna onmogelijk toeschijnt. Doch het besluit van den ministeraad, hetgeen stellig eerst na rijpe overweging van de bestaande omstandigheden genomen is, is een groote waarborg en de wil des monarchs doet iederen twijfel verstommen.

Uit Hongarije zijn onderscheiden bezwaarschriften aan den keizer ingediend, waarbij Z. M. werd verzocht op het onlangs uitgevaardigde patent tot regeling van de aangelegenheden der Protestantsche kerk in dat land, als strijdig met derzelver aloude regten, terug te komen, en aan die kerk de regeling haren eigene belangen door middel van eene synode te vergunnen. Aan de vereenigde superintendenten van het Keismarker district, welke het eerst een adres van die strekking ingediend hadden, is thans namens den keizer door den minister van eeredienst en onderwijs kenbaar gemaakt, dat aan hun verzoek geen gevolg kan worden gegeven, en dat eene wijziging der Keizerlijke verordening alleen kan geschieden langs den bij die verordening zelve voorgeschreven weg en door tusschenkomst der daarbij ingestelde synoden. » Wel verre," zegt de minister in zijn antwoord," dat de keizer de wettige autonomie van het Evangelisch kerkgenootschap der Augsburgsche belijdenis zou verkort hebben, heeft Z. M. veel eer, met naauwgezette naleving van art. 26 der wet van 1791, de spoedigste geregelde uitoefening dier autonomie, zoowel op het gebied van het kerkelijke beheer als op dat der kerkelijke wetgeving, zoeken mogelijk te maken, en Z. M. heeft daarbij met de meest welwillende bedoeling gehandeld. Wie derhalve, in plaats van tot het verwezenlijken van 's keizers bedoelingen bereidwillig de hand te leenen, die openlijk of in het geheim tegenwerkt, zal de verantwoordelijkheid op zich laden voor de nadeelen, welke daaruit onvermijdelijk voor het Evangelische school- en kerkwezen moeten ontstaan."

Den 10den dezer kwamen te Weenen verschillende studenten van de universiteit te Krakau aan, om bij den minister van onderwijs aan te dringen op de invoering der Poolsche taal bij het onderwijs aan die universiteit. Op hun verzoek werd hun ook eene audientie bij den minster toegestaan. Toen zij nu den volgenden morgen op het aangewezen uur in de antichambre des ministers verschenen, werden zij niet bij dezen toegelaten, doch door eenige heeren van de policie ontvangen, naar het spoorwegstation gebragt, in een waggon geplaatst en onder behoorlijk toezigt der policie naar Krakau teruggevoerd.

De drukpers heeft in Oostenrijk niet gewonnen door aftreding van den baron Hubner als minister van policie. De klagten, die de bladen thans aanheffen over de meerdere gestrengheid, waaraan zij thans blootgesteld zijn, nu de baron Kempen met bedoelde portefeuille belast is, zijn alles behalve zeldzaam. Zelfs in het leger schijnt een geest van ontevredenheid te heerschen over het regeringstelsel, dat thans gevolgd wordt, en dat te drukkender voorkomt, omdat men reeds lang eene verbetering te gemoet had gezien. De *Vossische Zeitung* meldt althans, dat de aartshertog van Wilhelm, opperbevelhebber van het leger, eene circulaire heeft uitgevaardigd, waarin hij de officieren van alle rangen aanschrijft, om zich meer in acht te nemen in het beoordeelen van regeringsdaden en zich van alles te onthouden, wat de strekking heeft om die te gispen,

LAATSTE BERIGTEN.

BINNENLAND.

Met het Nederlandsche schip *Krimpen aan de Lek* kapt. W. Ouwehand, toebehoorende aan den heer Murk Lels te Alblasserdam, dat binnen eenige dagen van deze stad naar Japan vertrekt, zal van hier naar dat land overgevoerd worden een ijzer schroefstoomscheepje, zijnde een pleizier-jacht, gebouwd voor rekening van eenige kooplieden en bestemd om in Japan verkocht te worden.

Dit fraaije vaartuigje, dat om deszelfs sierlijken vorm door elk geprezen wordt, is gebouwd door de heeren J. en K. Smit, te Alblasserdam; het is 80 voet lang, 12 breed en 7½ hol.

De machine van 12 paardenkrachten is vervaardigd door de heeren Diepeveen Lels en Smit, mede te Alblasserdam en beiden, boot en machine, hebben bij een onlangs gedanen proeftogt op de maas bewezen, dat zij in allen deele aan de verwachting beantwoorden en den makers tot eer verstrekken. Het vaartuig kan in snelheid met een onzer beste rivierbooten concurreren, en de schudding, die anders bij kleine schroefbooten nog al hinderlijk is, is niet noemenswaard, terwijl het overigens alle eigenschappen van een goed schip bezit.

Het lijdt wel geen twijfel dat het binnenwerk, met het uiterlijk overeenstemd. Reeds op het dek, dat rondom van elegante koperen balustrades voorzien is, bemerkt men dit en wanneer men de beide kajuiten (voor en achter) binnentreedt vindt men daar al die comforts, welke men verlangen kan. Deze kajuiten (die men op dit scheepje niet zoo groot zoude verwachten) zijn met wollen damast gestoffeerd en de met sierlijke tryp bekleede canapés zullen den Oosterling zeker zeer welkom zijn, even als de doelmatig ingerigte keuken; in één woord het is een pleizier-jacht in den volsten zin des woords.

Het vaartuig wordt nu geheel uit elkander genomen om in de *Krimpen aan de Lek*, geladen te worden, en er zullen werklieden medegaan, om het ter bestemder plaats weder in elkander te zetten.

BUITENLAND.

De Parijsche *Moniteur* bevat een artikel, waarin het volgende gezegd wordt:

De Fransche regering, vreezende dat de aanwijzing van den heer Buoncompagni tot regent van Midden-Italie, de kwestie die aan het congres onderworpen moet worden, zou praejudicieren, had met leedwezen aan die wijziging gevolg zien geven. Doch de ongunstige indruk van het eerste oogenblik is verzwakt door ophelderingen van de Sardinische regering, welke verklaart dat zij met die aanwijzing alleen de handhaving der orde op het oog had, en dat de vereeniging van het gezag der Midden-Italiaansche staten in zijne hand volstrekt niet het karakter van een regentschap had.

De *Moniteur* zegt ten slotte, dat de regering deze aangelegenheid weer te baat neemt, om in herinnering te brengen, dat dit blad het eenige orgaan van de politiek des keizers is.

Voorts behelst de *Moniteur* een decreet, waarin bepaald wordt dat ter voldoening aan het Zuricher vredestractaat, alle Oostenrijksche schepen, die gedurende den oorlog genomen waren en nog niet voor goeden prijs verklaard zijn, teruggegeven zullen worden.

De volgende anecdote, voor welke kan worden ingestaan,— zoo verhaalt het *Court-Journal*,— kan bewijzen hoe de laatste onderhandelingen over Italie gevoerd werden. Toen het bekende *Moniteur*-artikel van 8 September verscheen, bevond zich juist een van de Fransche generaals, die het bevel voerde over het occupatie leger, aan tafel bij koning Victor Emanuel. „Hoe vat gij dit artikel op?", vroeg de koning den generaal. Deze antwoordde eenigzins verlegen, dat hij de zaak niet helder genoeg inzag, dat de keizer eene bijzondere staatkunde op het oog had, enz. Hierop antwoordde de koning glimlagchend: „Maar gelooft gij, dat gij ter wille dier staatkunde Italie zijt binnengerukt?"— „Zeker niet," was het antwoord. De koning haalde hierop eene telegrafische dépêche uit den zak. „Deze dèpêche, zeide hij, heb ik zoo even uit Parijs ontvangen; zij luidt: Bekommer u niet over het *Moniteur*-artikel, *passez outre*."

Gisteren waren de brieven van uitnoodiging tot een congres nog niet uit Parijs verzonden.

Lord Cowley is te Londen aangekomen, niet, zooals een paar dagen geleden gezegd is, ten einde eenige punten met het ophanden zijnde congres in verband staande, te regelen, maar om met zijne regering een middel te beramen, waardoor aan de bestendige ongerustheid zoowel in Frankrijk als in Engeland een einde zou kunnen worden gemaakt. Het middel zou, zoo meldt eene dépêche uit Londen, in niets minder bestaan dan in eene ontwapening van weerszijden.

De keizer van Oostenrijk heeft eene onbeperkte amnestie uitgevaardigd ten behoeve van allen, die in de Italiaansche gebeurtenissen betrokken waren, zoowel civiele als militaire personen. Gewone misdadigers zijn hiervan uitgesloten.

Eene dépêche uit Kopenhagen meldt dat de heer Hall, president van den ministerraad, gevolg heeft gegeven aan het voornemen, om den ontslag van het geheele ministerie aan te bieden. Het schijnt dat de koning niet geaarzeld heeft dit aan te nemen; men verzekert zelfs dat de heer Rottwit reeds met de zamenstelliing van een nieuw kabinet belast is.

Prins Couza heeft als hospodar van Moldavie en Wallachaije eene constitutie voor die beide provincien geoctroijeerd. In het eerste artikel wordt gezegd, dat het 's prinsen pligt is om de vereeniging der beide provincien te bevestigen en meer volkomen te maken. Voorts wordt in de constitutie bepaald, dat alle Roumanen gelijk zijn voor de wet; dat de privilegien afgeschaft zijn; dat alle Christelijke gezindheden vrije uitoefening van godsdienst hebben; dat alleen Christenen de volledige naturalisatie kunnen bekomen; dat de drukpers vrij is, en de censuur onder geen voorwendsel hoegenaamd meer mag ingevoerd worden.

Het is niet onwaarschijnlijk dat de Porte tegen het eerste artikel opkomt; want de Parijsche conferentie heeft in der tijd de dubbele keuze op prins Couza uitgebragt, wel gesanctionneerd; doch het Parijsche vredestractaat bepaalt, dat beide provincien gescheiden zullen blijven, tengevolge waarvan de conferentie ook uitdrukkelijk verklaard heeft, dat de vereeniging van beide zal ophouden, zoodra het mandaat van prins Couza geeindigd zal zijn.

Handelsbrieven, alhier uit St. Petersburg ontvangen, spreken van vele pogingen, door den handel en de regering van Rusland in het werk gesteld, om den chef van het bankiershuis Stieglitz & C°. te bewegen, terug te komen op zijn besluit om zijne zaken te liquideren. Naar het schijnt, kunnen de Russische groot-handelaren uiterst moeijelijk dien veelvermogenden tusschen-persoon bij de plaatsing hunne goederen in het buitenland ontberen. Zoo men bedoelde brieven mag gelooven, zou het kabinet van St. Petersburg zelfs niet geaarzeld hebben, door eene verandering van minister van finantien, baron Stieglitz te bewegen, zijne handelszaken niet te liquideren.

ZAKELIJKE INHOUD

VAN DE VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN.

BINNENLAND.

— De gezondheids-toestand is in het algemeen veel verbeterd. Te Rotterdam is de cholera geheel verdwenen. Er werden daar in het geheel 752 personen aangetast, waarvan 455 zijn overleden.

— Prins Frederik lijdt aan de mazelen.

— Overleden prof. Vrolik te Amsterdam en de dichter Prudens van Duyze te Gent.

— Er zijn 35 kweekelingen der Delftsche academie tot kandidaat-ambtenaren 2de kl. in O.-Ind. benoemd.

— Een los gerucht wil, dat mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt tot gouv.-gener. van Ned. Ind. zou benoemd worden.

— Te Delft zal eene pyroteconische school en te Nieuwe Diep eene batterij opgerigt worden.

— Er hebben belangrijke bevrachtingen van steenkolen naar Oost-Indie plaats.

BUITENLAND.

— In Engeland heeft in den laatsten tijd bij de journalistiek zoowel als bij het publiek eene ernstige bezorgdheid geheerscht ten opzigte van den oorlogzuchtigen toon jegens Engeland in de Fransche bladen.

— Lord Cowley is te Londen aangekomen, om namens de Fransche regering over eene wederzijdsche ontwapening te onderhandelen.

— Op het jaarlijksch banket bij den lord-major van Londen, heeft sir G. Cornwal Lewis, de minister van binnenlandsche zaken, eene rede gehouden, waarin hij vooral uitweidde over de betrekkingen van Engeland met het buitenland, welke hij verklaarde dat van een vriendschappelijken aard waren.

— Waarschijnlijk zal de expeditie naar China in het begin van het volgde jaar Engeland verlaten.

— De ligchamelijke straffen bij het Engelsche leger zijn op enkele uitzonderingen na afgeschaft.

— In de kwestie tusschen Engeland en de Vereenigde Staten, betreffende San Juan, is geene verandering gekomen.

— Het hoofd van den opstand te Harper's ferry (Vereenigde Staten) is ter dood veroordeeld.

— Te Baltimore hebben bij de verkiezingen eenige ongeregeldheden plaats gehad; verscheidene personen werden gedood of gekwetst.

— De diplomatieke betrekkingen tusschen Parraguay en Engeland zijn afgebroken.

— Het congres is een besliste zaak, doch de brieven van uitnoodiging zijn nog niet afgezonden. Frankrijk en Engeland moeten het over sommige punten nog niet eens zijn.

— De prins de Carignan heeft voor het regentschap van Midden-Italie bedankt. Dit is daarop aan den ridder Buoncompagnie opgedragen. Die benoeming heeft tot moeijelijkheden aanleiding gegeven.

— Garribaldi heeft zijn ontslag genomen.

— De Portugesche Cortes zijn door den koning met een troonrede geopend.

— Ook de Grieksche kamers zijn door den koning geopend.

— De oorlog tusschen Spanje en Marokko heeft een aanvang genomen.

— De Keurhessische kwestie maakt veel beweging in Duitschland.

— Den 10den is overal in Duitschland, zelfs hier en daar in Nederland, Engeland, Frankrijk enz. het Schillersfeest met meer of minder luister gevierd.

— In Oostenrijk is onbeperkte amnestie uitgevaardigd voor allen, die in de Italiaansche oorlog gecompromitteerd zijn.

— De Belgische kamers zijn den 8sten November geopend.

— Het Deensche ministerie heeft zijn ontslag gegeven.

— Door de Zweedsche regering worden weder pogingen aangewend, om in de middeneeuwsche wetgeving in zake van godsdienst eene verandering te brengen,

— Het huis Stieglitz te St. Petersburg zal liquideren, de Russische regering stelt alles in het werk om den chef van dit huis daarvan af te brengen.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.